

»Sama moraš nanjo paziti!« je odgovorila mama. »Podvizati se moraš in jesti, dokler je topla. Prihodnjič ti jo bom dala in pazi sama nanjo.«

Od tistega dneva je deklica pazila na svojo juho. Če je bila prevročja, jo je lepo zajela z žlico in pihala nanjo. Kajpak to je bilo juhi všeč in je rada ostala na krožniku. In v dokaz, da je zadovoljna, je dišala juha tako lepo, da so se deklici kar sline cedile.

Tako sta postali juha in deklica dobri prijateljici. Kadar je prišla juha na

krožnik, ni bilo mami treba več pripovedovati pravljico, zakaj neki — deklici je šlo vse v slast. Saj tudi mami ni bilo treba med kuho misliti na pravljico. Deklici je juha dišala, ličeca so ji kar rdela, in vse dobre juhe so bile vesele.

»Juha in jaz sva že prijateljici,« je rekla deklica.

No, verjemite mi ali ne, toda »Pravljica o juhi« je bila res zadnja pravljica, ki jo je mama pripovedovala Anici pri kosilu...

M i l o š V e s e l

Rdeči premog

Tako je imenoval raziskovalec vulkanov Ettore Cadini vse eksplozivne snovi v notranjščini ogenj bruhačih gor. Učenjak, ki je pred kratkim umrl, je hotel speljati pline iz notranjosti Vezuva na zemeljsko površino; na ta način bi prenehali vsi uničujoči izbruhi te ognjene gore. Namesto tega bi kuhale gospodinje v Južni Italiji in Siciliji z »rdečim premogom«. Zakaj te pline je mogoče, kakor naš svetilni plin, speljati v dolgih ceveh kamor koli. Ker pa je v teh krajih na razpolago zelo malo kuriva (drva, premog), bi bili naši južni sosedi seveda zelo veseli, če bi dobili tako ceneno plinarno.

Na misel, da bi v ognjenike izvrtali velike luknje in rove, po katerih bi uhajali podzemeljski plini, ki povzročajo izbruhe, so prišli po nekem nenavadnem dogodku. Ob nekem velikem vulkanskem izbruhu, ko so žareče gmote lave grozile, da bodo vdrla na polja in vinograde, so poslali

bombna letala, ki so metala na hrib razstrelilne izstrelke. Res se jim je na ta način posrečilo, da so ustavili pogubno lavo.

Da bi prav natančno vedeli, kaj se godi, če taka gora bljuje ogenj in izmetava kamenje, so napravili na največjem vulkanu Malajskega otočja znanstveno opazovalnico. Na Merapiju so zgradili v višini 1300 metrov leseno zgradbo, v kateri izmerijo vsak potres in vsako premikanje hribin. Če prične Merapi svoje neprijetno grozljivo delovanje, potem se poskrijejo evropski učenjaki in opazovalci domačini v neki predor. Več ko 60 ur ne traja tam vulkansko delovanje in v tem zavarovanem prostoru lahko žive ljudje neodvisno od svoje okolice. Kisik v velikih steklenicah jim omogoča, da vdihavajo čist zrak. Jeklena vrata pa jih zrakotesno zapro. V teh vratih so odprtine s šipami, ki se ne stale tudi pri zelo visokih temperaturah. S pomočjo izvrstnih optičnih (svetlobnih) aparatov ni samo možno točno opazovanje, temveč tudi filmanje izbruha. Da lahko prenašajo veliko vročino, imajo opazovalci azbestne obleke in rokavice. Za zvezo z zunanjim svetom jim služi telefon, čigar kabel teče pod zemljo in je vsekan v skalo.